

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-master Leraar Duits van de NHL Hogeschool

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: NHL Hogeschool
13 december 2012	Naam opleiding	: hbo-master Leraar Duits (90 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 22 juni 2012
Besluit	Variante opleiding	: deeltijd
accreditatie hbo-master	Locatie opleiding	: Groningen
Leraar Duits van de	Datum goedkeuren	
NHL Hogeschool	panel	: 8 november 2011
(000616)	Datum locatiebezoek(en)	: 14 en 15 december 2012
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: juni 2012
01.06.03 (006.2012.irv)		
ons kenmerk		
NVAO/20124031/AH		
bijlagen	Beoordelingskader	
3	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).	

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

De hbo-master lerarenopleidingen Nederlands, Fries, Engels, Duits, Algemene Economie, Natuurkunde en Wiskunde maken onderdeel uit van de Interafdeling Educatieve Masters. Deze afdeling is ingesteld in het najaar van 2010 en bestaat uit genoemde opleidingen en de masteropleiding Pedagogiek. Het panel heeft alle standaarden met minimaal een voldoende gewaardeerd. Het totaaloordeel over de opleidingen is 'voldoende'.

Beoogde eindkwalificaties

De opleidingen hebben hun eindkwalificaties geformuleerd als competenties (competentiebibliotheek en landelijke kennisbasis met indicatoren). De landelijk opgestelde SBL-competenties en de bekwaamheidseisen uit de wet BiO (Beroepen in het Onderwijs) voor een leraar VHO zijn een belangrijk referentiekader geweest bij het opstellen van de competenties. De competenties vormen het matchingsresultaat van de beroepsrollen en de

Pagina 2 van 8 context waarin deze vervuld worden. De gekozen contexten hebben betrekking op het microniveau, het mesoniveau en het macroniveau. Als beroepsrollen zijn beschreven: pedagoog-didacticus, vakexpert, (praktijk)onderzoeker, innovator, reflective practitioner, en teamlid. In de beroepsrol pedagoog-didacticus zijn de volgende subrollen verenigd: ontwerper van onderwijs, begeleider of regisseur van (onderwijs)leerprocessen, en evaluator van zowel het onderwijsleerproces als het leerproduct. De master lerarenopleidingen van NHL Hogeschool leggen in de uitvoering van het onderwijs het zwaartepunt op de ontwikkeling van de competenties vakinhoudelijk/vakdidactisch competent, competent in samenwerken met collega's, competent in samenwerken met de omgeving en de onderzoekscompetentie. De opleidingen hebben een match gemaakt met de Dublin descriptors, waarmee het masterniveau is aangetoond. In de doelstellingen kan de aandacht voor internationale oriëntatie nog versterkt worden.

Programma

In de beleidsnotitie Master is Meerwaarde wordt de onderwijsorganisatorische en het onderwijskundig beleidskader neergezet voor de zeven master lerarenopleidingen. Het leerplan van de opleidingen omvat 90 EC. De toelatingseisen voor de master lerarenopleidingen zijn landelijk afgestemd en zijn bij deze opleidingen onder meer onderdeel van het Studentenstatuut. De opleidingen beschikken over een goed uitgewerkte instroomprocedure en verschillende passende begeleidingsmogelijkheden om de aansluiting voor studenten zowel inhoudelijk als qua vorm te optimaliseren. Ruim tweederde bestaat uit modulair opgebouwd vak(didactisch) onderwijs. De beroepscomponent omvat 27 EC en bestaat uit drie professionaliseringstaken (P-taken/P-lijn). Voorts kennen de opleidingen een opbouw langs de studie jaren. De eerste twee jaren gelden als de funderende fase en het derde afsluitende studiejaar is de verdiepende fase. De funderende fase legt de basis in termen van conceptuele vakkennis, competentiebeheersing en onderzoeksvaardigheden. De verdiepende fase, ook wel integrerende of onderzoeksfase genoemd, richt zich op kennisontwikkeling binnen het eigen vakgebied en op praktijkgericht onderzoek. De opbouw van de programma's is positief en er is sprake van een duidelijke relatie met de (vakspecifieke) doelstellingen. De opleidingen waarborgen de actualiteit, relevantie en het niveau van het programma. Zo blijkt onder meer uit de stappen die genomen worden om aan te sluiten bij de recent vastgestelde nieuwe kennisbases. Over het algemeen is er voldoende aandacht voor het aanleren van relevante vaardigheden binnen de programma's. Wel wordt over het programma opgemerkt dat binnen een groot deel van de opleidingen de expliciete aandacht voor (vak)didactiek en de onderzoekscomponent versterkt kan worden. De opleidingsdidactiek is eveneens vastgelegd in de beleidsnotitie Master is Meerwaarde. Er wordt uitgegaan van efficiënt, effectief, studeerbaar onderwijs dat inhoudelijk en methodisch aansluit bij de doelgroep. Hetgeen onder meer inhoudt dat in het onderwijs expliciet gebruik gemaakt wordt van de werkervaring van de studenten. Gelegenheid tot het inbrengen van die werkervaring is er onder meer bij de hoor- en werkcolleges die onderdeel uitmaken van het vak(didactisch) onderwijs. De zeven opleidingen gebruiken dezelfde of gelijksoortige werkvormen. De vormgeving van de programma's is goed doordacht en passend bij de visie van de opleidingen. De borging van de kwaliteit van het werkplekleren en het beoordelen van de studenten aldaar, kan op een hoger plan gebracht worden. De onderwijsprogramma's zijn goed studeerbaar. De opleidingen beschikken over de juiste instrumenten om de studielast blijvend te monitoren en waar nodig maatregelen te nemen. Resultaten van evaluatie-instrumenten laten zien dat studenten overwegend positief zijn

Pagina 3 van 8 over de studeerbaarheid. In de visitatiegesprekken geven studenten van de verschillende opleidingen aan dat hun opleiding (goed) te doen is in de tijd die ervoor staat.

Personeel

Het docententeam van de opleidingen beschikt over de kwalificaties om het onderwijs op het beoogde masterniveau te verzorgen. De juiste vakspecifieke kennis is aanwezig en de cv's getuigen van voldoende organisatorische en didactische competenties. Ook de praktijkkennis is in de profielen van de docententeams vertegenwoordigd. Ook door de inzet van gastdocenten brengen de opleidingen specifieke en actuele kennis in het onderwijs. Het scholingsbeleid is erop gericht de onderzoeksexpertise van docenten te versterken. De onderzoekservaring wordt mede ingebracht door de gepromoveerde docenten in de teams. De expertise op het gebied van praktijkgericht onderzoek en de vertaling van de aanwezige expertise naar de begeleiding van het onderzoek kunnen verbeterd worden. De opleidingen beschikken over een adequaat aanstellingsbeleid en een goede cyclus van plan- en beoordelingsgesprekken. Er kan een nauwere aansluiting gemaakt worden tussen de gewenste kwaliteiten in de teams en het professionaliseringsbeleid. De student/fte-ratio van de opleidingen is positief. Docenten ervaren wel werkdruk, maar herkennen ook (resultaten van) de activiteiten om die terug te brengen. Studenten zijn positief over de bereikbaarheid en de betrokkenheid van docenten.

Voorzieningen

De opleidingen hebben recent een verhuizing ondergaan, waarmee afscheid genomen is van een situatie waarbij het onderwijs verspreid was over verschillende gebouwen van de RUG. De opleidingen beschikken nu over een eigen, goed geëquipeerd gebouw aan de rand van de Zernike Campus. De voorzieningen zijn toereikend voor de verzorging van het onderwijs.

Ook studiebegeleiding en informatievoorziening zijn op orde. De betrokkenheid van de medewerkers van de opleidingen draagt bij aan de tevredenheid van de studenten over deze onderdelen.

Interne kwaliteitszorg

De opleidingen hanteren een kwaliteitszorgsysteem waarbij sprake is van periodieke evaluaties aan de hand van toetsbare streefnormen. Het systeem is passend bij het karakter van de opleidingen. Er is tevens aan gedacht geluiden die informeel gedeeld worden onderdeel te maken van de cyclus.

De evaluaties en de resultaten daarvan vormen aanleiding voor de opleidingen om verbetermaatregelen te nemen. Deze dragen aantoonbaar bij aan de realisatie van streefdoelen. Zo laten de resultaten van het NSE 2011 een hogere mate van tevredenheid over de opleidingen zien, dan het onderzoek in 2010. De opleidingen zouden het proces om tot verbeteractiviteiten te komen overzichtelijker kunnen organiseren. De betrokkenen worden door de opleidingen voldoende bij de interne kwaliteitszorg betrokken. De rol van de examencommissie zal nog versterkt moeten worden om in lijn te werken met de richtlijnen hieromtrent.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De kaders voor het toetsbeleid zijn beschreven in het document Master is Meerwaarde. Het toetskader is verder uitgewerkt in de notitie Toetsplan vakmasters. De documenten beschrijven de inrichting van de toetsing, de kwaliteitscriteria, de rol van het werkveld en de examencommissie. Elke opleiding heeft een toetsmatrijs waarin beschreven is op welke wijze de stof wordt getoetst, welke onderdelen aan bod moeten komen en de weging van de

Pagina 4 van 8 onderdelen in het eindoordeel. Voor elke onderwijseenheid zijn leerdoelen beschreven alsmede de relatie van de leerdoelen met de eindkwalificaties. De beoordelingsinstrumenten voor de drie P-taken zijn in handleidingen vastgelegd. In de praktijk blijkt dat in lijn met het toetsbeleid wordt gewerkt. De relatie tussen de toetsing en beoordeling, de inhoud van de modules en de eindkwalificaties is veelal zeer helder. De opleidingen hanteren afwisselende toetsvormen zoals tentamen, verslag, mondelinge toets, presentatie, rapport, assessment op basis van een portfolio. Bij de start van elke module is duidelijk hoe de toetsing en beoordeling er uitzien. Beoordelingscriteria van open opdrachten en P-taken worden zoveel mogelijk vormgegeven door het gebruik van rubrics. Deze rubrics worden over het algemeen positief gewaardeerd, maar sommige rubrics kunnen nog concreter geformuleerd worden. De afgestudeerde studenten voldoen bij alle opleidingen aan de beoogde kwalificaties en hebben het masterniveau behaald. Het werkveld is tevreden over het niveau van de kennis en vaardigheden van de afgestudeerden. Studenten kunnen met hetgeen zij aan competenties hebben verworven goed functioneren in de beoogde bovenbouw, zo blijkt uit het gesprek met alumni. In het totale pakket van eindkwalificaties wordt aandacht gevraagd voor de resultaten van de inspanningen om de onderzoekscomponent bij studenten te versterken.

Conclusie

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de hbo–master Leraar Duits van NHL Hogeschool als **voldoende**.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de de NHL Hogeschool te Leeuwarden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 13 november 2012 naar voren te brengen. Bij e-mail van 2 december 2012 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-master Leraar Duits (90 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Groningen) van de NHL Hogeschool te Leeuwarden. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 28 juni 2013 en is van kracht tot en met 27 juni 2019.

Den Haag, 13 december 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

110

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel deeltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	G
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	V
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	V
	6. Het programma is studeerbaar.	G
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	V
	9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	V
	10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.	G
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	G
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	G
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	G
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	V
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	V
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	G
Opleiding als geheel		V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1 : 26,3
Kwalificatie docenten	100% master en PhD
Studielast	De genormeerde studielast komt goed overeen met de gerealiseerde studielast.
Contacturen	Gemiddeld 6 klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd voor alle jaren (jaar 1,2 en 3) van de opleiding.
Rendement	<p>Rendement: Het aandeel van het totaal aantal deeltijd masterstudenten dt het masterdiploma haalt in de nominale studieduur+één jaar. Cohort 2008: 14,2 Cohort 2007: 33,3 Cohort 2006: 0</p> <p>Uitval: Het aandeel van het totaal aantal masterstudenten dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven. Cohort 2010: 25 Cohort 2009: 20 Cohort 2008: 42,9 Cohort 2007: 33,3 Cohort 2006: 0 Cohort 2005: 40</p>

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Drs. J.W.G. van Meegen (voorzitter, domeindeskundige);
- Dr. Y.A.M. Leeman (opleidings- en onderwijsdeskundige);
- Drs. W.R. van den Berg (werkvelddeskundige);
- V.A.C. Trescher (studentlid).

Het visitatiepanel is ondersteund door de volgende vakadviseur:

- Drs. C.E. van Eunen (adviseur Duits).

Procescoördinator en secretaris

- P. van Achteren BLL (NQA-auditor);
- Drs. ing. A.G.M. Horrevorts (panellid NQA).